

Ecosistemul antreprenorial și mecanismele de sprijin

- *Model pentru antreprenorii din Republica Moldova*
- PhD Veaceslav Ioniță
- Economist IDIS Viitorul

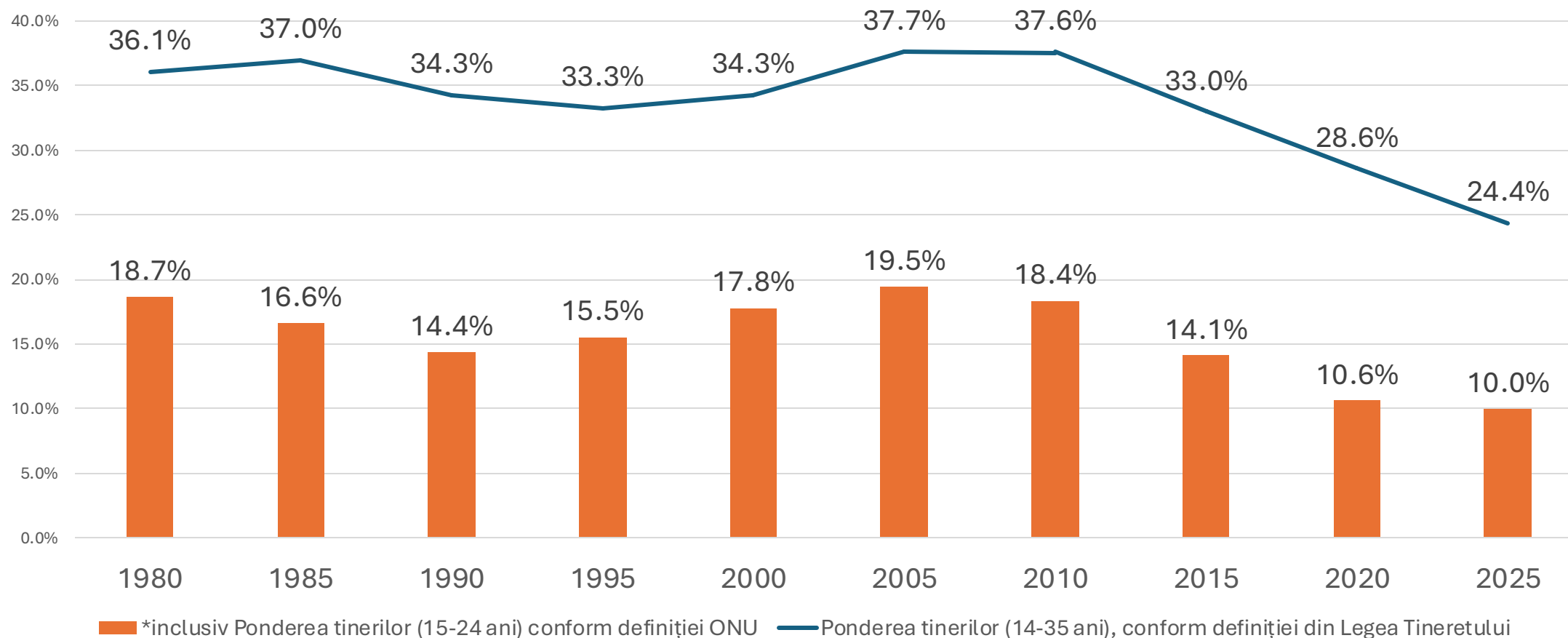
Tinerii o bogăție tot mai rară pentru Moldova

Ponderea Tinerilor în totalul populației din Republica Moldova

pentru 1980-1995 populația de pe ambele maluri ale Nistrului

pentru 2000 - 2010 întreaga populație stabilă de pe malul drept al Nistrului

pentru 2015 - 2025 populația cu reședință obișnuită de pe

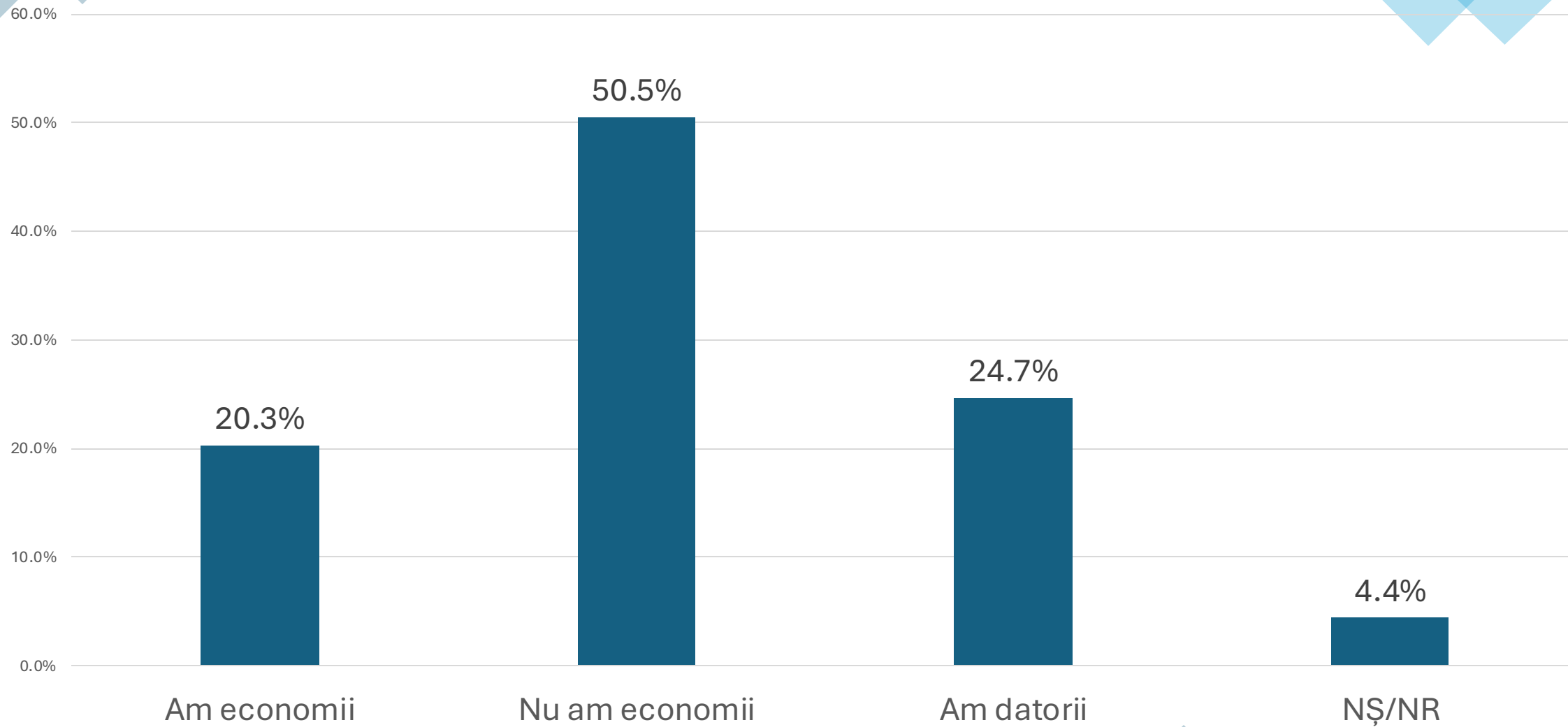

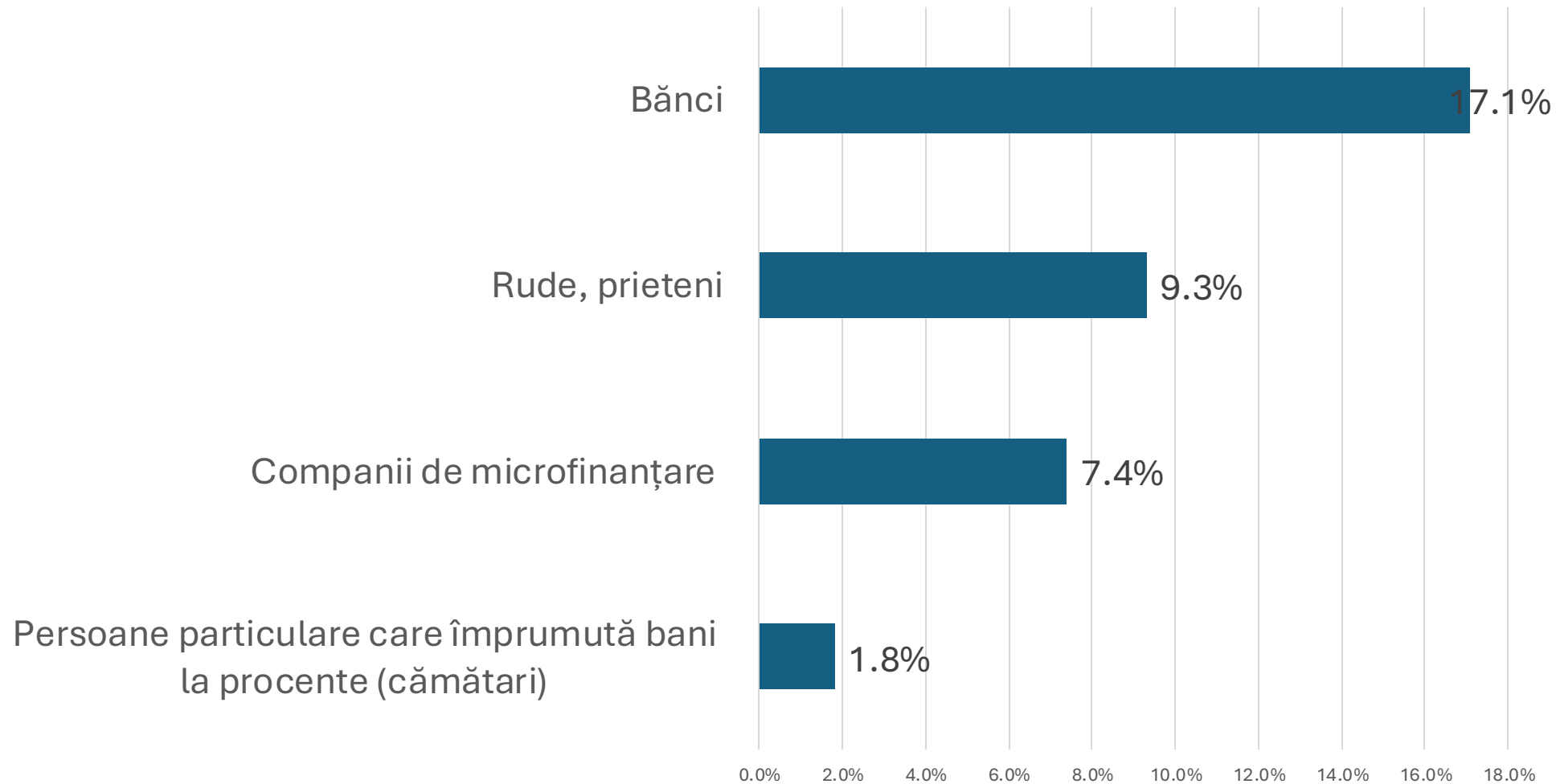
Gestionarea Resurselor financiare de către moldoveni

Date colectate în baza Sondajelor
Naționale

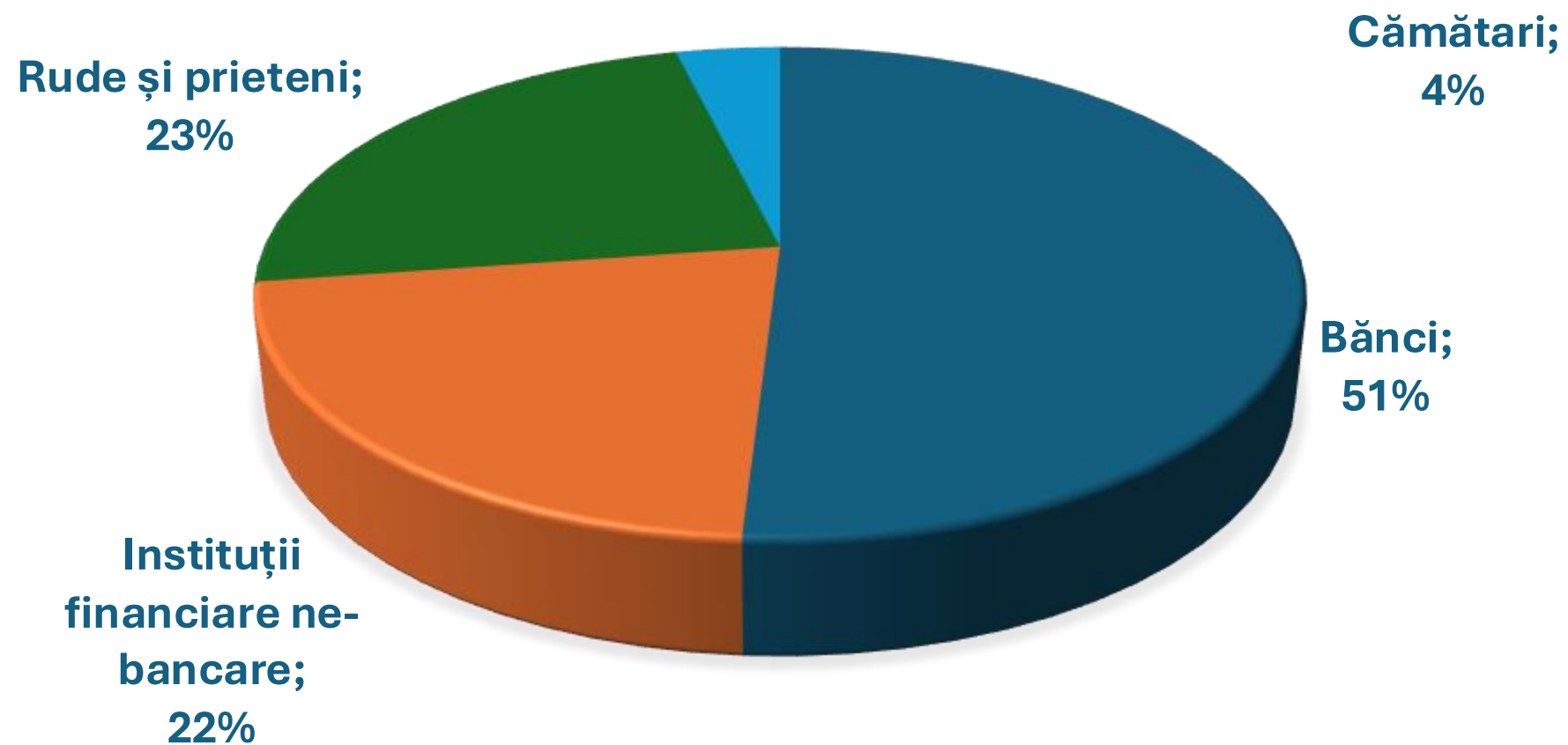
Situația financiară a familiilor din Moldova

Spuneți-mi, Vă rog, dacă Dvs. sau familia în prezent aveți careva
împrumuturi sau credite de la ...

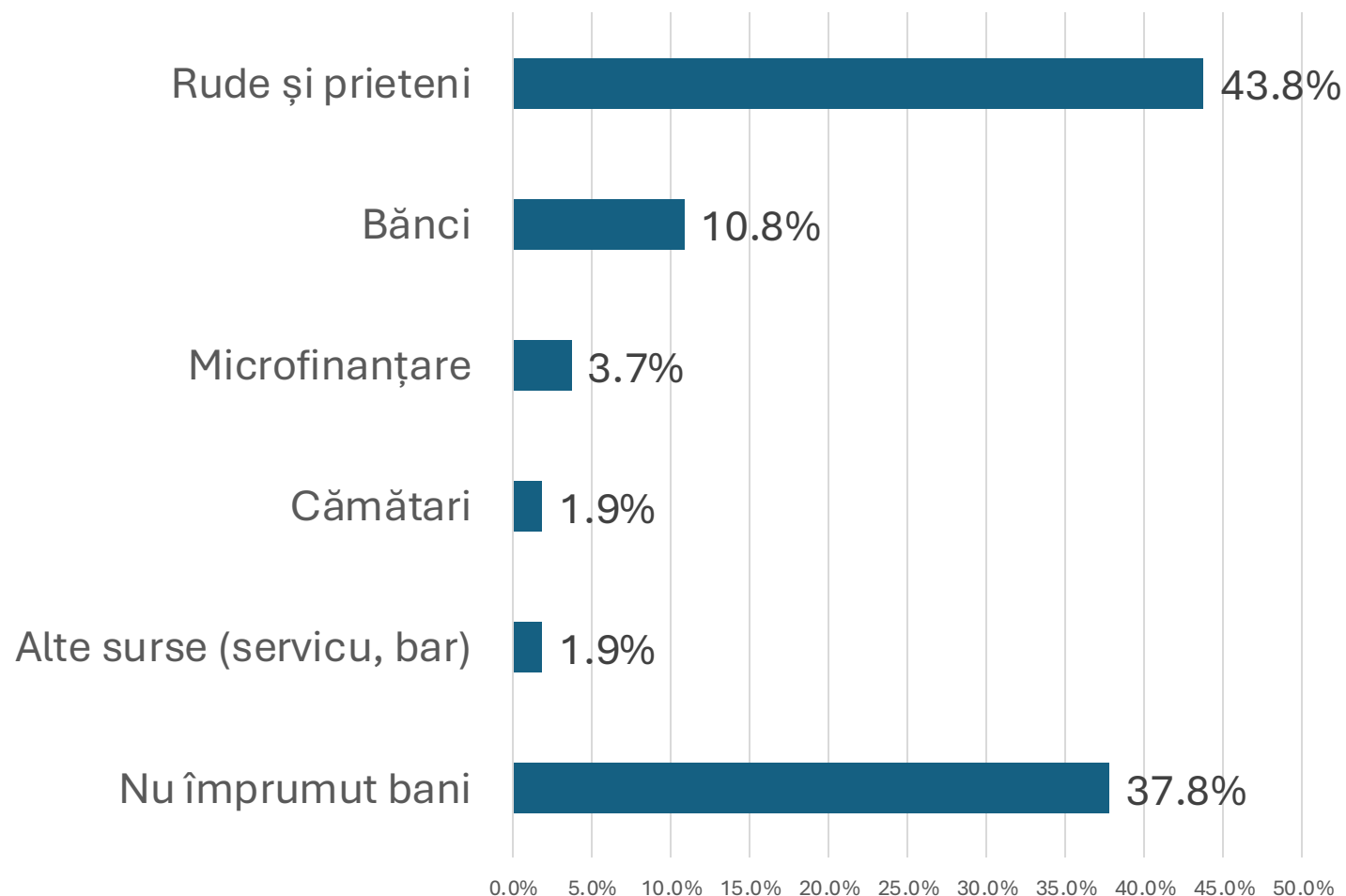

SURSA DE ÎMPRUMUT A PERSOANELOR FIZICE

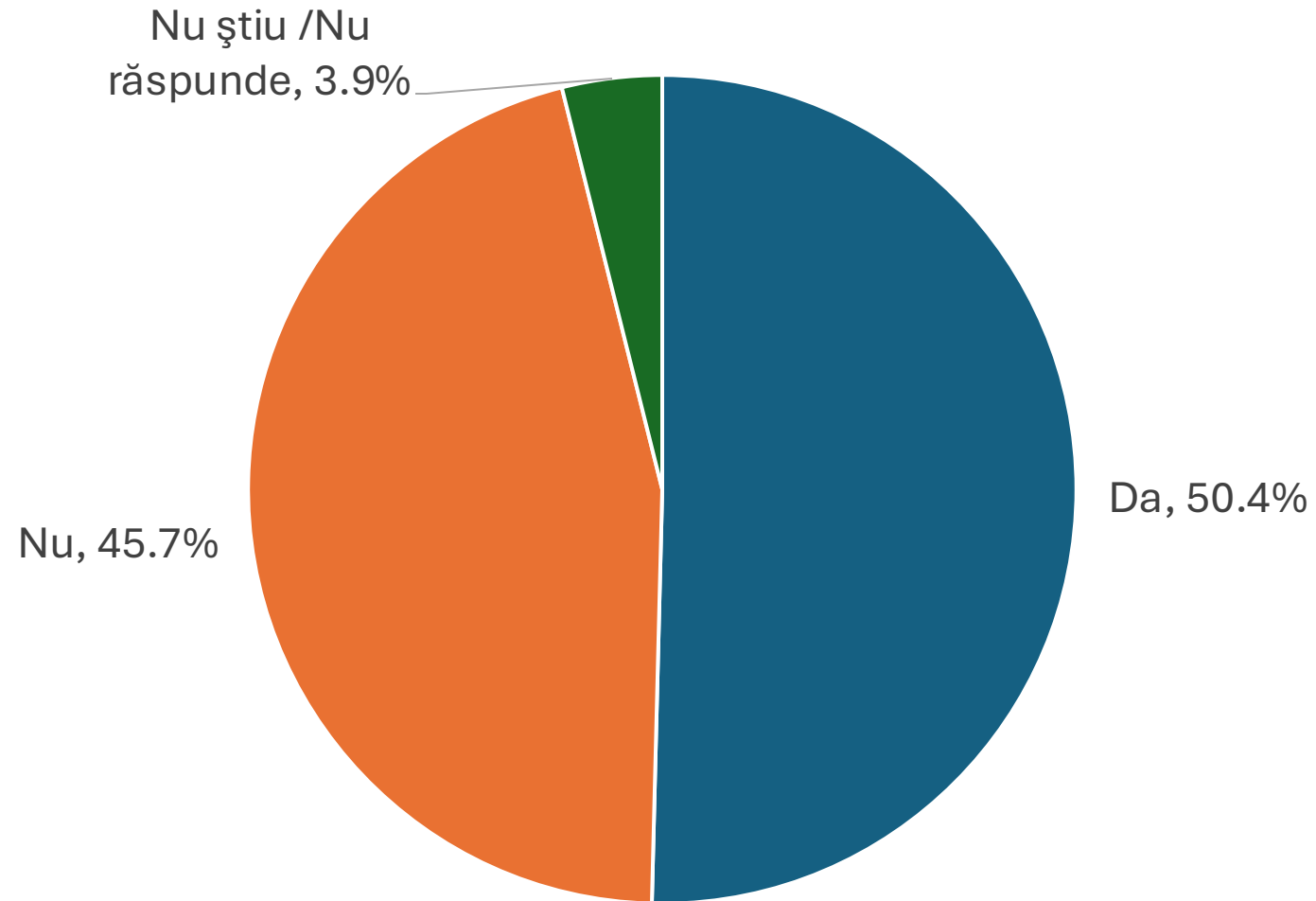

-
- **Peste 70%** dintre moldoveni declară că, în caz de dificultăți, s-ar baza în primul rând pe rude sau prieteni, nu pe stat sau sistemul financiar. Aici este profunzimea relațiilor biblice.

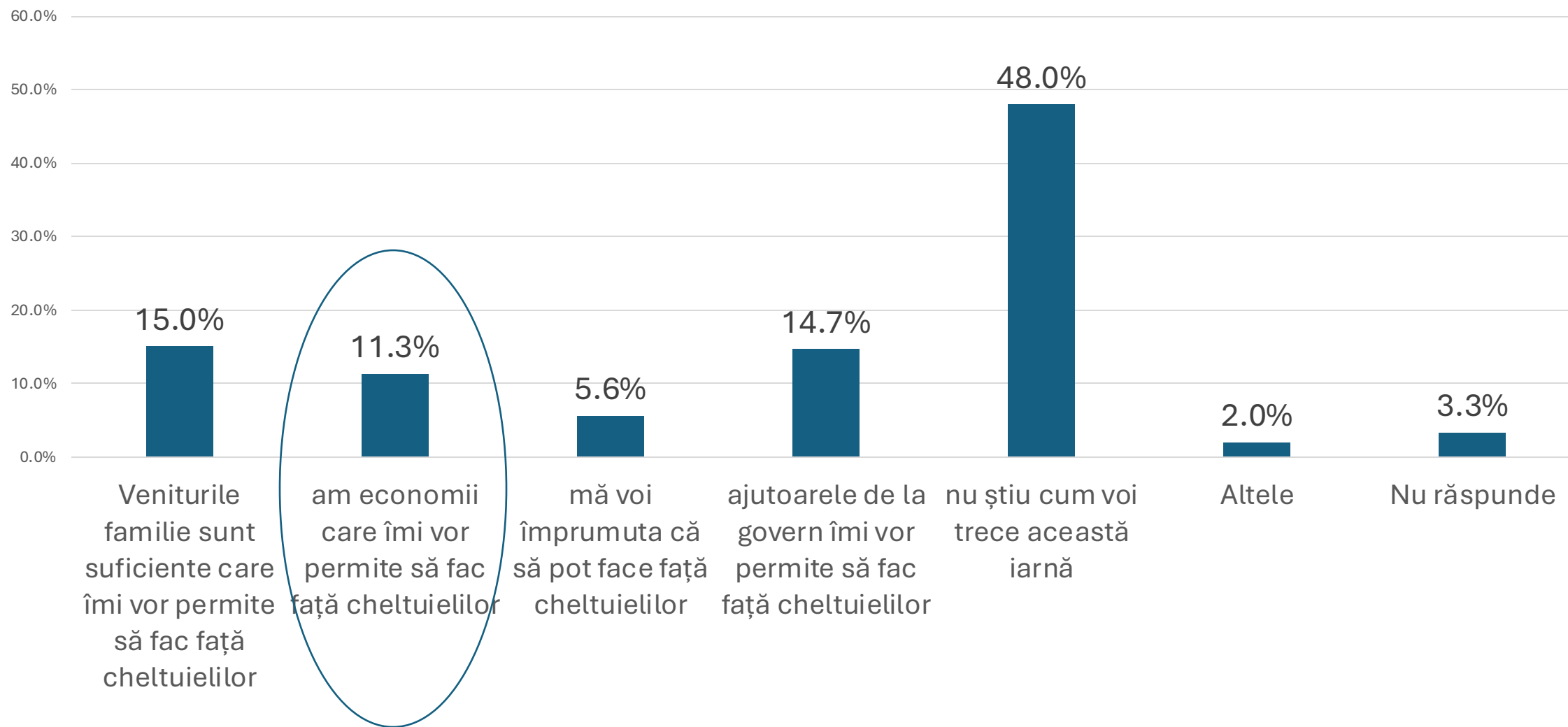
Când aveți nevoie urgentă de bani de unde vă împrumutați?

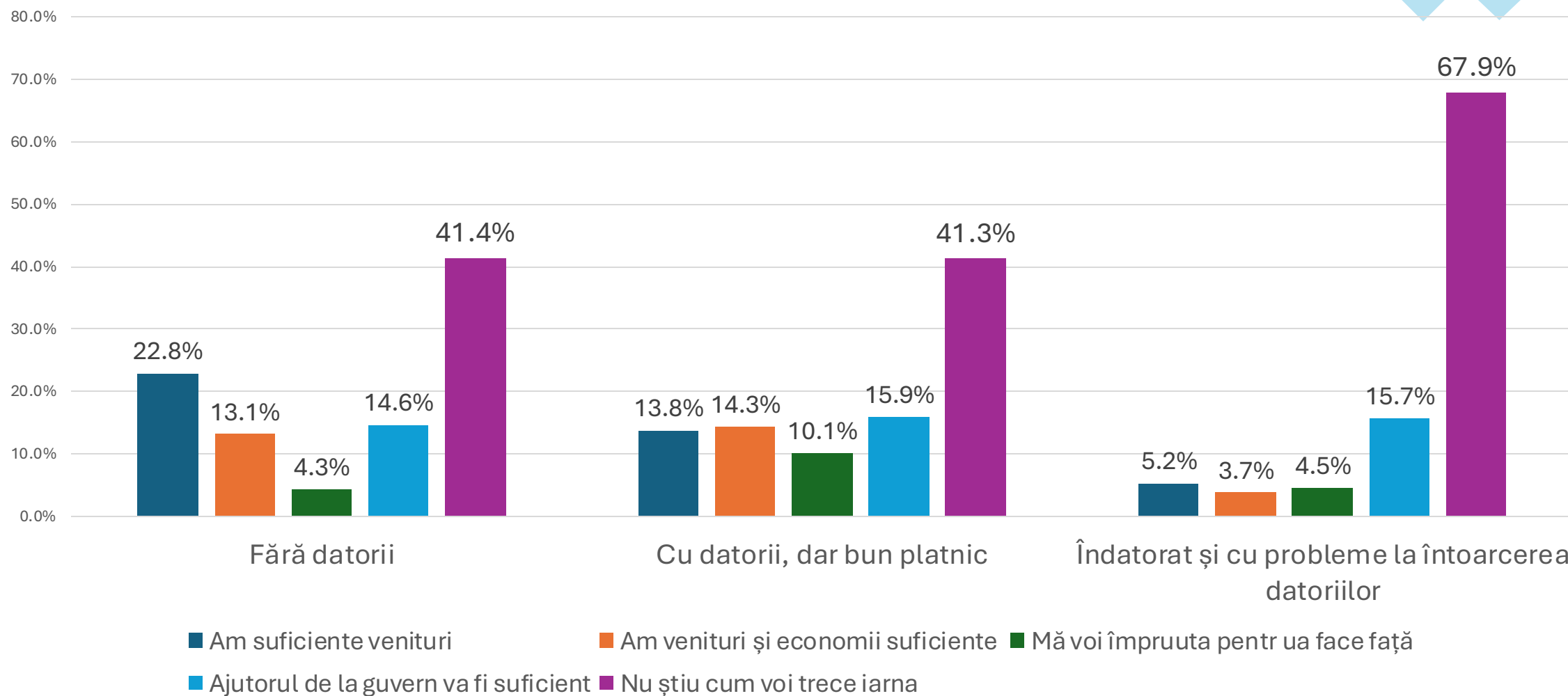
Întâmpinați careva dificultăți pentru a o/le plăti la timp (ratele)?

Cum credeți că veți face față prețurilor înalte la resursele energetice (Lemne, cărbune, gaz, energie electrică/ termică) în această iarnă?

Cum veți face față prețurilor înalte la resursele energetice, în dependență gradul de îndatorare a respondenților

Economii în bani ale populației (2025)			
	La Bancă	Acasă	TOTAL
Economii în Lei	52,0	31,7	83,7
Economii în Valută	30,3	44,3	74,6
TOTAL	82,3	76,0	158,3

Tinerii și
Antreprenoriatul
în Moldova

Oportunități reale.
Resurse accesibile.
Pași concreți.

„Nu trebuie să fii mare
ca să începi. Trebuie să
începi ca să devii mare.”

Ce înseamnă să fii tânăr antreprenor?

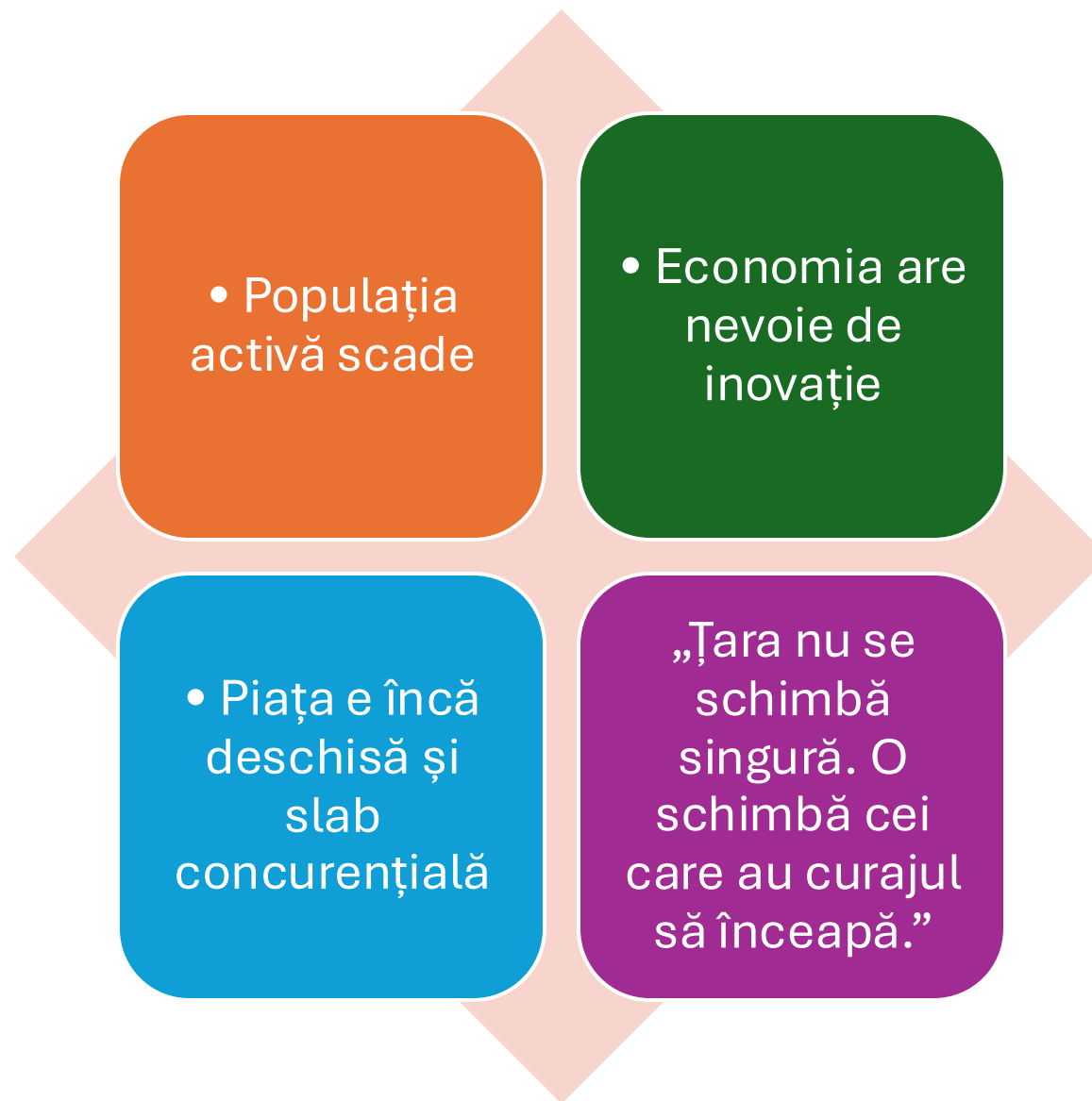
- Ai idei și energie

- Vrei independență

- Construiești ceva al tău

„Nu există vârstă potrivită. Există doar momentul în care spui: încep!”

De ce Moldova are nevoie de tineri antreprenori?

Ce este un ecosistem antreprenorial?

• Programe

• Mentorat

• Incubatoare

• Finanțare

• Comunități

„Când intri într-un
ecosistem bun,
nu mai ești
singur.”

Ecosistemul din Moldova pentru tineri

• ODIMM, AIPA

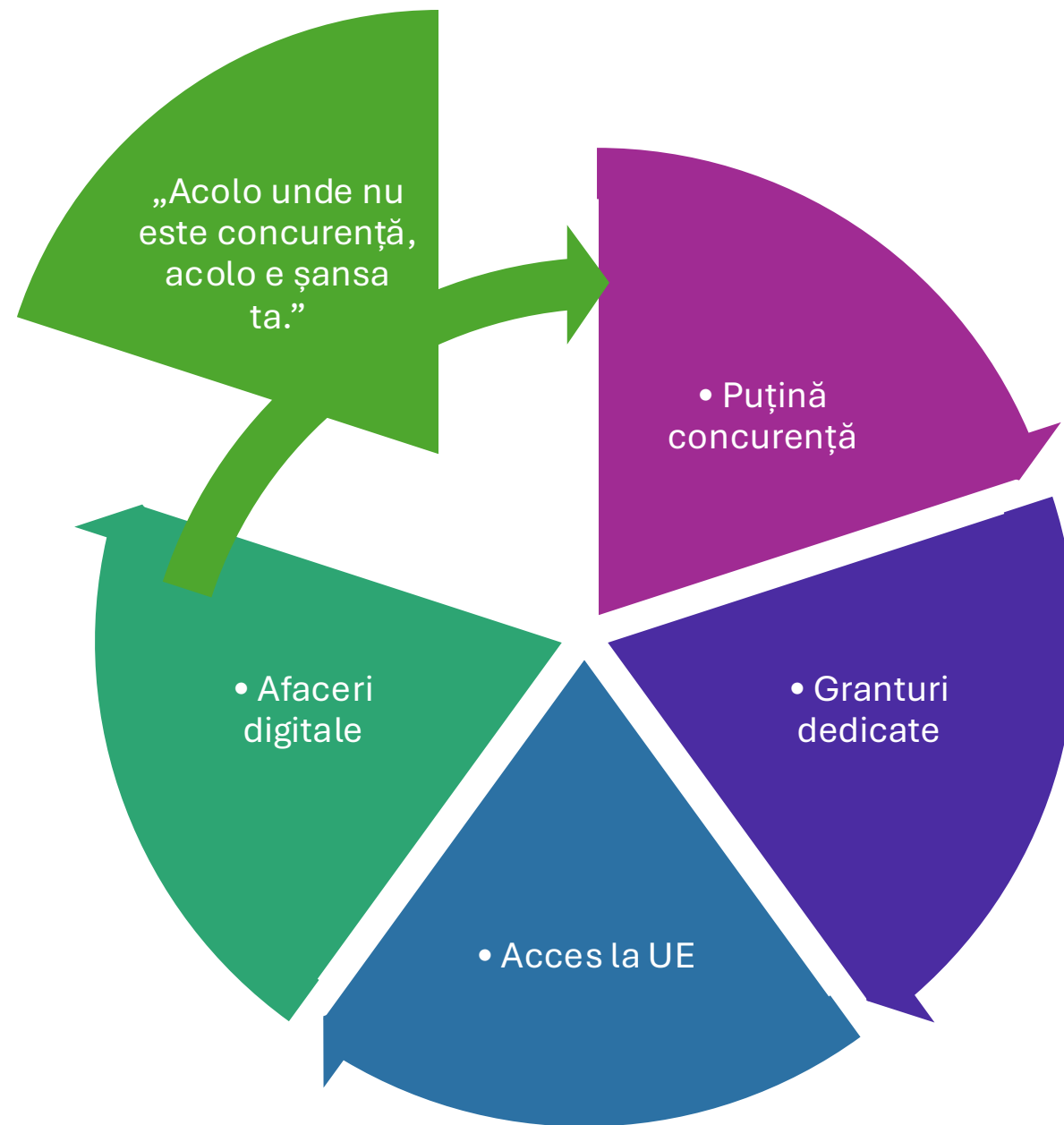
• EU4Business

• Incubatoare regionale

• Parcul IT

„Nu ai nevoie de un milion ca să pornești. Ai nevoie de drumul corect.”

Oportunități reale pentru tineri

Perspective regionale (EaP)

- Georgia – turism

- Armenia – IT

- Ucraina – digitalizare

- Moldova – agro & servicii

„Dacă alții pot, și tu poți. Începe local, gândește global.”

Sprijinul oferit de stat

- Start pentru Tineri

- Femei în Afaceri

- PARE 1+1

- Parcuri IT

„Statul nu îți face afacerea. Dar îți deschide ușa.”

Sprijinul oferit de UE

- EU4Business

- EBRD & EIB

- Programe pentru energie verde

„UE îți dă impulsul. Tu trebuie să faci pasul.”

Sprijinul ONG-urilor

- GIZ

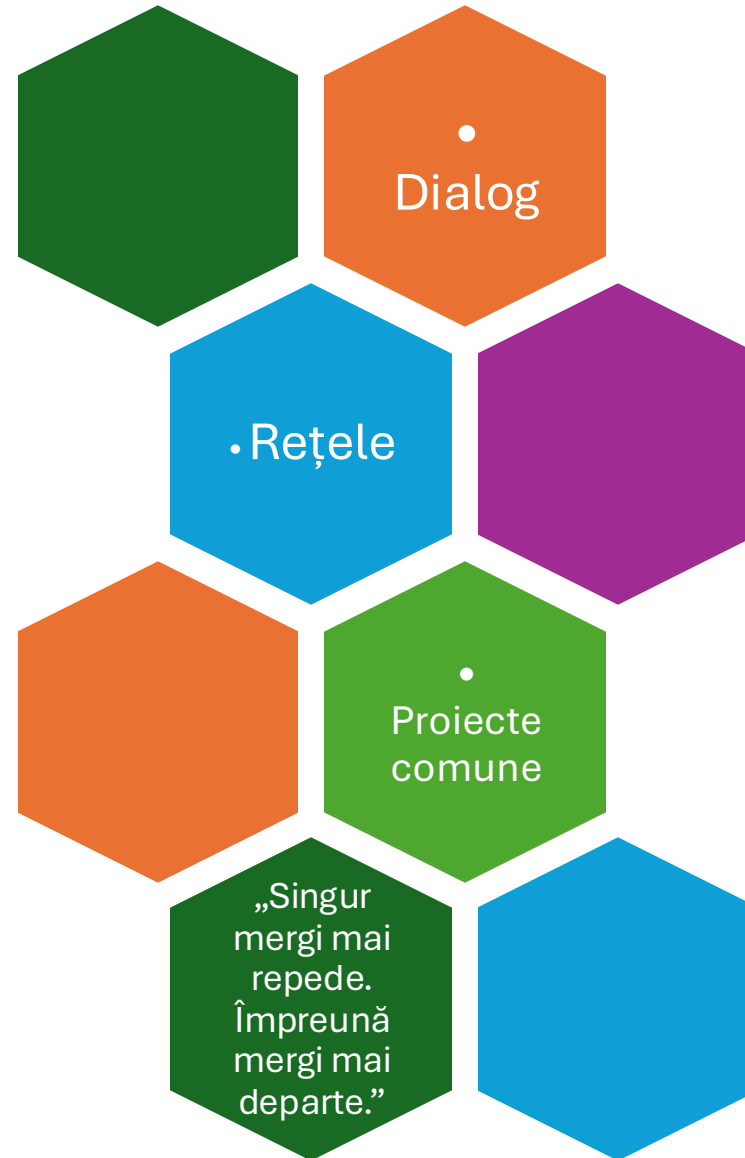
- PNUD

- Swiss Development

- Asociații de business

„Cei care te ajută să înveți îți cresc șansele să reușești.”

Colaborarea public– privat

Surse de finanțare pentru tineri

Economii
persoane

Ajutor sau
împrumut de la
rude și prieteni

Granturi

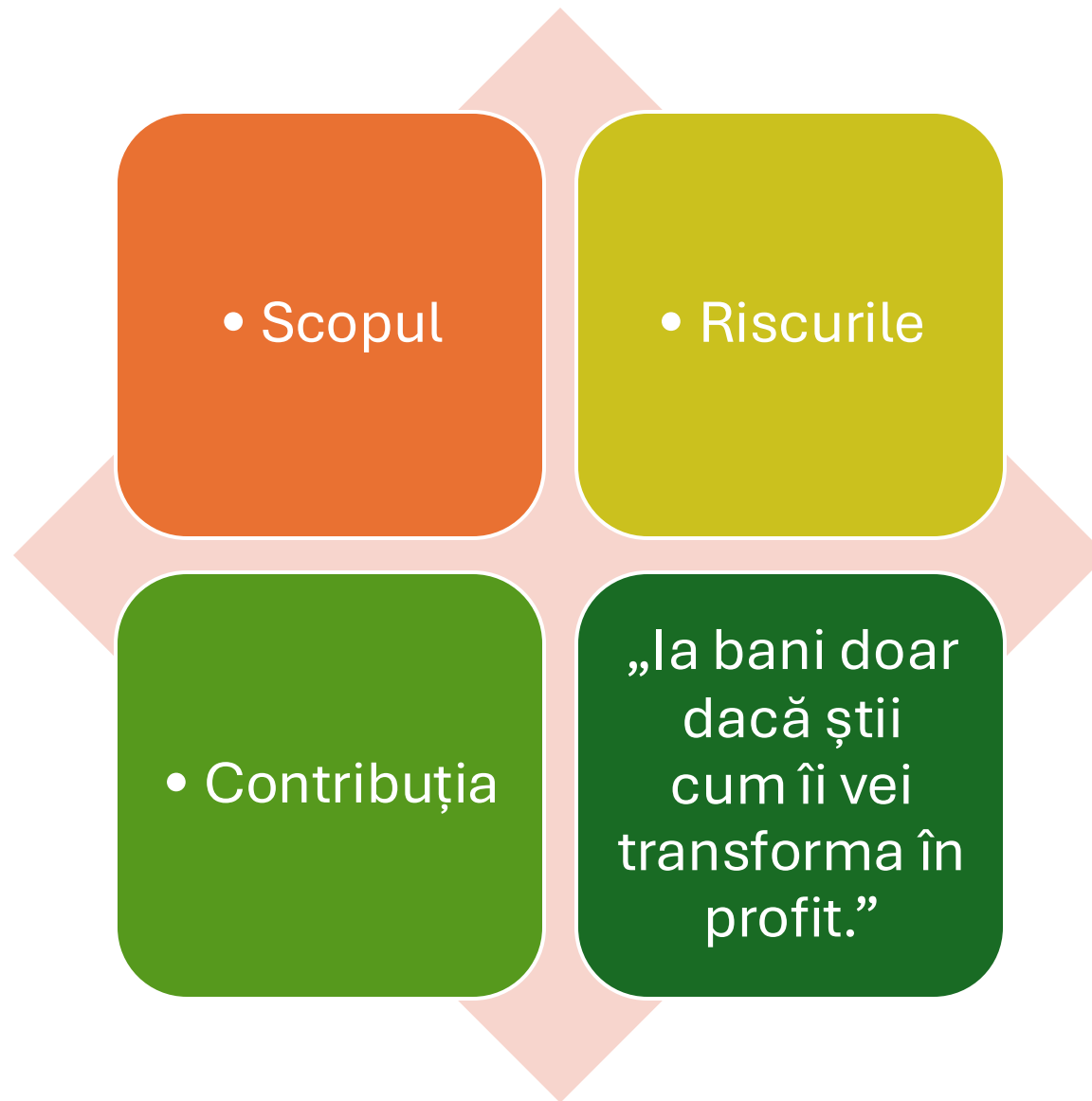
- Credite

- Leasing

- Crowdfunding

„Nu banii sunt
problema. Ideea și
disciplina sunt.”

Cum alegi finanțarea potrivită?

Ține minte

Tinerii care încep azi sunt liderii de
mâine